

Votre Programme Matmidim – Chiour ALEPH

Semaine du 6 au 10 fevrier 2022

Souguia n° 53

ת"סד

Matmidim

Programme d'étude Mondial

Sujet de la semaine :

Mitsva bo yoter Mibichlouh'o

Cette semaine nous étudions la Souguia de Mitsva bo yoter mibichlouh'o : la Guemarra dans Kidoushin dit que la Mitsva est plus grande lorsqu'on l'accomplit soi-même plutôt qu'avec un intermédiaire. Les Richonim l'ont expliqué de diverses manières, pour certains c'est une sorte de Hidour Mitsva, pour d'autres c'est une obligation, voire un interdit de confier sa Mitsva à un autre, ce qui implique des différences Halah'iques. De plus, la Guemarra ne citant que deux exemples de Mitsvot (Kidoushin et Kavod Shabat), certains ont dit que ce principe ne s'adresse qu'à elles, alors que d'autres l'étendent à toutes les Mitsvot. De même, il y a lieu de s'interroger si même pour un Heh'cher Mitsva (par exemple vérifier la fabrication d'une Matsa, qui n'est pas la Mitsva centrale de manger la Matsa Casher, mais juste un moyen de pouvoir accomplir la Mitsva) il est préférable aussi que ce soit fait par soi-même et non par un intermédiaire. Enfin, nous tenterons de définir la Halah'a si lorsque j'ai une autre Mitsva à accomplir, je peux confier la première à un Chaliah', ou encore si je suis contraint de faire la Mitsva moi-même même avec une qualité moindre, plutôt que de la confier à un Chaliah' qui pourrait faire la Mitsva avec une plus grande qualité.

Bon Limoud sur Matmidim !

Tephila avant le Limoud

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁלֵא יֵאָרַע דְּבַר תִּקְלָה עַל יָדֵי, וְלֹא אֶכְשָׁל בְּדַבְּרֵי הַלְכָה, וְיִשְׁמְחוּ בִּי חֲבֵרֵי, שְׁלֵא אִמְר עַל טָמֵא טְהוֹר וְלֹא עַל טְהוֹר טָמֵא, וְלֹא עַל מִתָּר אָסוּר וְלֹא עַל אָסוּר מִתָּר, וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבֵרֵי בְּדַבְּרֵי הַלְכָה וְאֶשְׁמַח בָּהֶם. כִּי יִי יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי וְדַעַת וְתְבוּנָה. גַּל עֵינֵי וְאִבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ

Tephila après le Limoud

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁשִׁמְתָּ חֲלָקֵי מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמְּדֻרָשׁ. וְלֹא שִׁמְתָּ חֲלָקֵי מִיּוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת. שְׁאֲנִי מְשֻׁכִּים וְהֵם מְשֻׁכִּימִים. אֲנִי מְשֻׁכִּים לְדַבְּרֵי תוֹרָה וְהֵם מְשֻׁכִּימִים לְדַבְּרֵי בְּטָלִים. אֲנִי עֹמֵל וְהֵם עֹמְלִים. אֲנִי עֹמֵל וּמְקַבֵּל שְׂכָר וְהֵם עֹמְלִים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שְׂכָר. אֲנִי רֵץ וְהֵם רָצִים. אֲנִי רֵץ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְהֵם רָצִים לְבָאָר שְׁחַת. שְׁנֵאָמַר וְאִתָּה אֱלֹהִים תוֹרְדִם לְבָאָר שְׁחַת. אֲנִישֵׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יִחְצוּ יְמֵיהֶם, וְאֲנִי אֶבְטַח בְּךָ

Programme du Dimanche

L'étude aujourd'hui est dédiée pour la Réfoua Chéléma de

Yaakov ben Esther

1. Source et compréhension du principe

Etudier la Guemarra suivante qui est à la source du principe. Comment comprenez-vous que l'exemple des préparatifs pour Shabbat est adapté au sujet ? Peut-on comprendre de cette Guemarra qu'il y a un Issour (interdit) de passer par un Chaliah' ?

Etudier l'explication de Rachi du principe. Selon lui, y a-t-il une obligation de ne pas confier la Mitsva à un intermédiaire ?

האשה נקנית פרק ראשון קידושין מא.

האיש מקדש בו ובשלוחו^א האשה מתקדשת בה ובשלוחה^ב האיש מקדש את בתו כשהיא נערה בו ובשלוחו: **גמ'** השתא בשלוחו מקדש בו מיבעיא אמר רב יוסף מצוה בו יותר מבשלוחו כי הא^א דרב ספרא ימחרוך רישא רבא^ב מלח שיבוטא איכא דאמרי בהא איסורא נמי אית בה כדרב יהודה אמר רב דאמר רב יהודה אמר רב^א האסור לאדם שיקדש את האשה עד שיראנה שמא יראה בה דבר מגונה ותתגנה עליו^ב ורחמנא אמר^א ואהבת לרעך כמוך וכי איתמר דרב יוסף אסיפא איתמר האשה מתקדשת בה ובשלוחה השתא בשלוחה מיקדשא בה מיבעיא אמר רב יוסף ימצוה בה יותר מבשלוחה כי הא דרב ספרא ימחרוך רישא רבא מלח שיבוטא אבל בהא איסורא לית בה כד^א ר"ל^ב דאמר ר"ל טב למיתב טן דו מלמיתב ארמלו: האיש

האיש מקדש בו ובשלוחו. בגמ' יליף לה: כשהיא נערה. וכ"ש כשהיא קטנה אם קבל^א קידושין מקודשת. והאי דנקט נערה אורח ארעא אשמועינן דקטנה לכתחלה לא כדמפרש בגמ': **גמ'** מצוה בו יוסר מבשלוחו. דכי עסיק גופו במנות^א מקבל שכר טפי: מחריך רישא. לכבוד שבת: שיבוטא. דג: צהא איסורא נמי איכא. אם יכול לקדש בעלמו וקידש ע"י שליח דמצוה שיראנה שמא תתגנה עליו: וכי איסור דרב יוסף. דאמר מצוה הוא דאיכא ולא איסורא אסיפא איתמר: אבל צהא אע"פ שלא ראתהו ליכא איסורא לומר שמא תראה בו דבר מגונה: דאמר ר"ל טב למיתב טן דו. משל הוא שהנשים אומרות על בעל כל דהו שהוא טוב לשבת עם שני גופים משבת אלמנה: טן. גוף: דו. שנים. ואי קשיא ה"ג גבי דידה איכא איסורא כי יהיב^א קידושין לשלוחה ולא חזי לה אין הכי נמי ומיהו מתני' בדידה קאמר דהיא מיקדשא צה ובשלוחה הלכך הא דתנא צה למצוה אשמועינן אבל איסורא לגבי דידה ליכא אבל רישא דאיירי בדידה תנא צו משום איסורא: ושלת.

Quelle est la question soulevée par le Ran au sujet de la femme ? Que pouvez-vous déduire concernant le Hekhcher Mitsva ?

ר"ן על הרי"ף מסכת קידושין דף טז עמוד א

גמ' מצוה בו יותר מבשלוחו. דכי עסיק הוא עצמו במצוה מקבל שכר טפי

[...]

דאע"ג דאשה אינה מצוה בפריה ורביה מ"מ יש לה מצוה מפני שהיא מסייעת לבעל לקיים מצותו

Quelles étaient les deux possibilités de comprendre Rachi selon le commentaire suivant ?

דף על הדף מסכת קידושין דף מא עמוד א

כותב הגאון ר' נחמי' שרייבמן שליט"א : ומקשה המגיד מקאזניץ זצ"ל בספרו בית ישראל (כאן) והלא אי' באבות שאל תהיו כעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס. עיין שם שמפרש שע"י עשייה המצוות בגופו ה"ז מזכך את גופו

ונראה שאין כוונת רש"י שזה סיבה למצוה "בו" ולא בשלוחו, אלא **סימן לדבר**, שכיון שבמצוה שגופו עסוק בה יש שכר טפי סימן לדבר שזה יותר חשוב, ומנ"ל לרש"י הא דהיכי שעסוק בגופו יש יותר שכר, י"ל לפי המבואר מדברי המהר"ל מפראג בספרו גור ארי' שהמקור ל"מצוה בו", הוא מאברהם אבינו שאמר למלאכים ואקחה פת לחם וגו' יוקח נא מעט מים, ואז"ל בב"מ פ' השוכר דכל מצוה שעשה אברהם בעצמו שילם הקדוש ברוך הוא לבניו בעצמו שנתן להם מן השמים, ומים שהביא להם ע"י שליח שילם הקדוש ברוך הוא לבניו ע"י שליח ונתן להם מים ע"י משרע"ה, הרי דמצוה בו יותר מבשלוחו ע"ש, ושפיר ילפינן מהכא מה שכתב רש"י דמצוה שעסוק בה בגופו יש שכר טפי

Les mots du jour à apprendre :

C'est l'habitude du Passouk	אוֹרְחֵיהַ דְּקָרָא
A enseigné	אוֹרִי
Torah	אוֹרֵי־תּוֹרָה

Programme du lundi

L'étude aujourd'hui est dédiée pour la Réfoua Chéléma de

Yaakov ben Esther

Selon vous, le Rambam a-t-il une autre compréhension que Rachi ? Implique-t-il une obligation à l'instar de l'obligation de Hidour Mitsva qui concerne toutes les Mitsvot ?

פירוש המשנה לרמב"ם מסכת קידושין פרק ב משנה א

כלל הוא אצלינו שלוחו של אדם כמותו, ולמדו לכך ממה שנ' ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל כלומר שמותר לאחד לשחוט את כל הפסחים לפי שהוא שליח צבור, אף על פי כן ראוי אצלינו שיקדש האדם לעצמו ממה שיקדש לו שליח כי מן הכללים אצלינו לא ישא אדם אשה עד שיראנה שאנו חוששין שמא לא תמצא חן בעיניו ויעמוד עמה והוא אינו אוהבה וזה אסור לאמר יתעלה ואהבת לרעך כמוך ולפיכך הקדים בו לפני שלוחו. ומטעם זה עצמו אמרנו לא ישיא אדם את בתו כשהיא קטנה עד שתגדיל

ותאמר בפלוני אני רוצה. וכך הקדים בה על שלוחה, **לפי שהתעסקות האדם במצוה בעצמו יותר שלם מאשר יטיל על זולתו לעשותה לו**

Concernant la Mitsva des préparatifs de Shabbat, le Choulh'an Aroukh n'a pas utilisé le même terme de H'youv que le Rambam. Comparez les explications du Biour Halah'a et du Choulh'an Aroukh Harav.

שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רנ סעיף א

ישכים בבוקר ביום ששי להכין צרכי שבת, ואפילו יש לו כמה עבדים לשמשו **ישתדל** להכין בעצמו שום דבר לצרכי שבת כדי לכבדו, כי רב חסדא היה מחתך הירק דק דק; ורבה ורב יוסף היו מבקעין עצים; ור"ז היה מדליק האש; ורב נחמן היה מתקן הבית ומכניס כלים הצריכים לשבת ומפנה כלי החול; ומהם ילמד כל אדם, ולא יאמר: לא אפגום כבודי, כי זה הוא כבודו שמכבד השבת. הגה: ויש להשחז' הסכין בערב שבת, כי זהו מכבוד השבת שמכין עצמו לאכילה (כל בו ובי"ב בשם ספר חיי עולם)

מחזיק ברכה אורח חיים סימן רנ ס"ק א

(Optionnel, pour un peu de Moussar ...)

דין א. ישכים בבקר ביום הששי להכין צרכי שבת וכו' הזיעה שאדם מזיע בצרכי שבת בה מוחק הקדוש ברוך הוא כל העונות כמו הדמעות ולכך צריך לטרוח הרבה בשביל כבוד שבת ספר כוונות האר"י זצ"ל הישן

ביאור הלכה סימן רנ סעיף א

ישתדל וכו' - בהרמב"ם איתא על דין זה בלשון חייב [שז"ל בפרק ל' אף על פי שיהיה אדם חשוב ביותר ואין דרכו ליקח דברים מן השוק ולא להתעסק במלאכות שבבית חייב לעשות דברים שהן לצורך השבת בגופו שזה הוא כבודו. חכמים הראשונים מהן מי שהיה מפצל העצים לבשל בהן ומהן מי שהיה מבשל או מולח בשר או גודל פתילות או מדליק נרות ומהן מי שהיה יוצא וקונה דברים שהן לצורך השבת ממאכל ומשקה אף על פי שאין דרכו בכך וכו' ע"ש] והכונה על איזה דבר מן הדברים ועיין בקידושין מ"א דקאמר שם מצוה בו יותר מבשלוחו ואפשר דלהרמב"ם ג"כ לאו חוב גמור הוא אלא כעין חובה משום כבוד שבת וסברת הרמב"ם דאל"ה לא היו מבטלים כל הני אמוראים תורתן עבור זה ומ"מ לא היו זה חובה גמורה ותדע דלא אשכחן בגמרא בשם חובה כ"א על הדלקת נר בשבת בדף כ"ה ע"ב ולענין ג' סעודות בדף קי"ז ע"ב ומ"מ צ"ע

שולחן ערוך הרב אורח חיים קונטרס אחרון סימן רנ הערה ב

(ב) אפילו מי כו'. עיין בריש פ"ב דקידושין דלגבי קידושי אשה מצוה בו יותר מבשלוחו מהא דרבא ורב ספרא, **ומשמע דליכא חיובא במילתא אלא יתרון מצוה בעלמא** דומיא דקידושי אשה, ועיין סי' רמ"ט דמצוה בעלמא משכחת לה אף בדבר שמותר גמור מן הדין והרמב"ם בפ' ל' שכתב חייב כו', וכן משמע מלשון הטור ושו"ע (דלא כמג"א), ולא הזכירו הא דרבא ורב ספרא כלל, אלא למדו חיוב זה משאר אמוראי שזלזלו את עצמם כל כך בקביעות בכל שבת ושבת מכלל דחיובא איכא במילתא כמ"ש לקמן בסמוך, ולכן הזקק לטעם אחר שזהו כבוד השבת ולא משום יתרון מצוה בעלמא, מדלא הזכירו בגמרא היאך היו נזהרים כן בשאר מצות אלא בשבת בלבד שנצטוו לכבדה במאד, והיו מחבבין אותה כל כך עד שקורין אותה כלה ומלכתא שלא מצינו כן בשאר מצות, וכבוד שבת הוא מצוה בפני עצמה למר מן התורה ולמר מדברי קבלה. אבל בשאר מצות לא נצטוו אלא שלא יהיו בזויות עלינו, וגם זה אינו נחשב למצוה בפני עצמה. ועוד דכל מי שתורתו אומנתו וגריס בה יממא ולילי כהני אמוראי אי אפשר לו לקיים כלל יתרון מצוה זו דמצוה בו יותר מבשלוחו, שהרי אסור לו להתבטל מתורתו לעשות מצוה שאפשר לעשותה ע"י אחרים כמ"ש בי"ד סי' ר"מ, ואפ"ה כולהו הני אמוראי ביטלו תורתן בכל שבת ושבת, מכלל דחובת הגוף היא להתעסק דוקא בעצמו משום שזהו כבודו של שבת כמ"ש הרמב"ם. וכיון שהטעם הוא משום כבוד שבת די בדבר אחד לבד כמ"ש הטור ושו"ע שבזה ניכר כבודו [...]

Les mots du jour à apprendre :

A attendu	אוֹרֵךְ
Longueur	אוֹרְכָא
Sa longueur	אוֹרְכֵיהּ

Programme du Mardi

L'étude aujourd'hui est dédiée pour la Réfoua Chéléma de

Yaakov ben Esther

Définir la chita du Tevouot Chor. Comment explique-t-il la Guemarra qui apparemment n'évoque pas de Issour si on s'acquitte par un Chaliah'.

Le H'ida (Birkei Yossef) est-il d'accord avec les Richonim précédemment étudiés ou plutôt avec le Tevouot Chor ?

תבואת שור, שמלה חדשה סימן כח

מבשלותו רק דלענין דוקא היכא דקעניד עליה לא בדרך שמכבד לאחר
לזכיה צמטה רק נראה כחית רולס לקרות בענינו להכי חין המטה כ"כ כמו
אלו קרח בעלנו אבל בדרך כבוד שמכבד למי שמסדר אחר המטה לקיימה
על כיוצא בזה אמרי' ציומא דף ל"ט דדמי למי שטודד אשרסמן שאומרים
לו ברא ונחבסם אי ואתה שוא גרם המטה והאחר עושכו ומהבסמים
שניסם וראיתי בד"מ י"ד סי' רס"ד שכתב בשם א"ז דאם סאב מוטל אסור
לימן למטל אחר ורמ"א ז"ל חמס עליו שם וכהב יש לחמוק דמ"ש מכל
התורה דשלוש של אדם כמותו עכ"ד ולכן השמיט דין זה בש"י באשר ראה
ללא נכונ עלמא טוהיה ולענין גה סא"ז לא כיון כ"א בעשותו עליה שלא
לקרות בעלמו דנראש דמבזה ואיט רולס לקרות בעלמו וכמ"ש לעיל בצוונה
מלוה בו יותר מבשלותו אבל לפי הנוסח צניט שמהדרין לעשות מלוה זו
ואמכבד לעשות מטה סא"ז אף שמה ומחזיק טובה למכבדו כהא לא איירי
סא"ז ואין להקשות אמרי' כתב סא"ז ליטנא דאסור לימן למטל אחר ובקדושין גבי

ברכי יוסף יורה דעה סימן רסד ס"ק א

דין א. הכל כשרים למול וכו'. היכא דידע האב למול אסור לו להביא לאחר למול. פסקי מהר"ם ריקאנטי סימן תקצ"ב. וכן הביא מור"ם בד"מ (אות א) משם א"ז (הל' מילה סי' קז), וכתב דצ"ע ממצוה אחרת דיכול לעשות שליח במקומו. ולק"מ, דהא אמרינן (קידושין מא א) מצוה בו יותר מבשלוחו, וזה שכתב 'אסור' רצונו לומר שלא קיים המצוה המוטלת עליו בעצמו. והרב ש"ך בח"מ סימן שפ"ב (ס"ק ד) כתב דאם האב מוהל אינו רשאי לתת למול בנו לאחר, דהוי דומיא דכיסוי, דמי ששפך הוא יכסה, והאב מוהל הנותנו הוא מבטל מצות עשה גדול של מילה ויש לב"ד לבטל הדבר. זהו תורף דבריו. והפרי"ז הרב הרבה, דמצות מילה אינו מבטל, דשלוחו של אדם כמותו. רק זהירות במצוה דרמיא עליה דצריך לעשותה בעצמו. והרב שמלה חדשה לעיל סימן כ"ח (ס"ק יד), עמד בדברי הרב ש"ך, והכריע בדבר. עש"ב. ונראין דבריו. ועמ"ש בשו"ת יד אליהו סימן נ"א

2. Les autres Mitsvot sont-elles soumises à ce principe ?

מגן אברהם סימן רנ
ס"ק ב
להכין בעצמו. וה"ה בכל מצוה מצוה בו יותר מבשלוחו

פרי מגדים אורח חיים אשל אברהם סימן רנ ס"ק ב
להכין בעצמו. עיין מ"א. ריש פרק האיש מקדש [קידושין מא, א]. ואף מדרבנן מצוה בו יותר מבשלוחו

תוספות ר"י הזקן קידושין מא
מצוה בו. כל מצוה שמוטלת עליו יעשה בגופו ולא ע"י שליח.

יד המלך (לנדא) הלכות שבת פרק ל הלכה ו

ויונח בזה הערה עצומה שיש להעיר, דלמה לא מצינו הא דמצוה בו יותר מבשלוחו בשום שאר מצוות זולת בשני מקומות האלה, בהכנת כיבוד שבת ובקידושי אשה, ולמה לא נאמר דבר זה גם בהשבת גזל ועשית מעקה והענקה ומזוזה וכדומה דמצוות עשיתן הוא בהבעלים בעצמם יותר מבשלוחם ואולם לפי מה שביארתי יש סברא לחלק ולומר דכל מצוה אשר אי אפשר להיות קיומה רק בהחפץ או בהממון של הבעלים, אזי במצוות כאלה אין קפידא בין אם נעשה המצוה ע"י הבעלים בעצמם או ע"י שלוחם, ומשום דבכל אופן עכ"פ עיקר המצוה נעשית בשל הבעלים ושלוחו של אדם כמותו. משא"כ במצוות הכנת כיבוד שבת ובמצוות קידושי אשה, דשתי אלה אם הם נעשים ע"י שליח אף דגם בהם מהני גוף העשיה, ויצא ממנה תועלת פעולתה כאילו עשו אותה הבעלים בעצמם, ומשום דלענין תועלת עצם השליחות אין חילוק בכלל זה דשלוחו של אדם כמותו בין מצוה למצוה, בכל זאת לענין שכר מצוה וחוץ עשייתה לכתחילה מצוה בהבעלים בעצמם יותר מבשלוחם, משום דבשתי אלה אם המה נעשים ע"י שליח אין להמשלח שום חלק ואחיזה בעשית המצוה כלל. דבקידושי אשה בכסף אין קפידא שיהיה כסף הקידושין של המקדש דוקא, דגם איש אחר שנתן כסף קידושין לאשה ואמר לה התקדשי לפלוני הרי היא מקודשת מדין עבד כנעני [קידושין ז, א], ולכן ממילא אף היכי דהכסף קידושין היה של המקדש בעצמו אין לכסף הקידושין שום חלק ונגיעה לגוף המצוה. ובקידושי אשה בשטר אין אנו צריכין שום שיוי דמים כלל, וכמו ששנינו [קידושין ט, א] כתב לו על הנייר או על החרס בתך מקודשת לי אעפ"י שאין בו שוה פרוטה הרי זו מקודשת. ואם המקדש בעצמו אינו מוסר ענין הקידושין לאשה המקודשת אזי לא עשה בגוף המצוה מאומה. וכמו כן במצוות הכנת כיבוד שבת, דכיון דטרחת ההכנה נחשבת למצוה בפני עצמה, לכן אם נעשה ההכנה הזו ע"י שליח, אף דגוף הכיבוד של הנאת הסעודה והעונג בעצמו והמאכל והמשתה היה ניקח הכל במעות המשלח, הרי באמת יש להמשלח חלק בגוף המצוה של העונג, אבל במצוות טורח ההכנה דמצוה זו אין ענינה נוגע לממון, רק דהיא מוטלת על גופו של האדם בעצמו, ובאם נעשתה ע"י שליח לא יצויר כלל שיהיה להמשלח איזה חלק בעשית מצוה זו, דהא עצם המצוה אינה רק על טורח הגוף לבד, ואם השליח יטריח גופו אזי אין להמשלח במצוה זו מאומה, ולפיכך רק בשתי מצוות האלה מצינו דהקפידו חז"ל על עשיתן לכתחילה שיהיה ע"י כל אדם בגופו ובעצמו

Les mots du jour à apprendre :

Autorisation	אוֹרְזָתָא
Colis (longs)	אוֹרְזֵי
Nuit	אוֹרְזָתָא

Programme du Mercredi

L'étude aujourd'hui est dédiée pour la Réfoua Chéléma de

Yaakov ben Esther

3. Application du principe pour un Hekhcher Mitsva

Le H'emed Moshé rapporte l'avis du Natsiv qui a défini un nouveau fondement concernant le Hekhcher Mitsva. Tentez de citer des Mitsvot qui entreraient dans le champ de son principe.

רברי חכמים

סימן מג מדר

ערי חמד

68

אמרינן בהכנה דידהו מלוה צו דדומיא דמאי דאיירי ביה קמרבי והיינו הכנה ואהכי קאמר דלפי דבריו דגם בהכנה דשאר מלות איחא להא המלוה צו א"כ ראוי לזוהר גם בסעודת מילה וחסונה דאינהו נמי הכנה למלוה הוו וזו לא שמענו שבכל המלות איכא בהכנה דידהו משום מלוה צו וכו' והכנה שבת שאני שכתובה ומפורשת בחורה משא"כ בהכנה דמילה וחסונה אבל ודאי בגוף המלוה גם הוא מודה דאמרינן בכל המלות מלוה צו וכו' כנלע"ד להליץ בעדו כי היכי דלא נשוייה כמאן דלא ידע סוגיא ערוכה ומפורסמת ולריך לומר דלא אסיק אדעתיה דאיכא חו מלות אחרימי דכתיב הכנה דידהו מפורש בחורה ואהכי קאמר דדוקא בשבת הוא דאחמר מלוה צו ואי נמי דשבת ודכוותיה (דמפורש הכנה דידהו בחורה) קאמר וק"ל ומ"מ לגבי דין יש לנו לומר דכונת הרב מג"א לא לרבות כל הכנות דשאר מלות קאמר אלא להגוף המט' קאמר דאמרינן בכלן מלוה וכמו שהבין מרן חיד"א וכן הבין מדבריו הרב פרמ"ג זא"א והראה מקום היות דרפ"ב דקידושין ומה שהקשה עוד מרן חיד"א ע"ד הרב סו"ש מדאמרינו [...]

זכתב שם בהעמק שאלה דאע"ג דהא דמלוה צו לא נאמר דוקא בגוף המלוה אלא גם בהכנה דמלוה אמרו מלוה צו כמו בהכנה לשבת דרבא מלח שיבועא וכו' מ"מ אינו אלא בהכנה הכתובה בחורה כמו בשבת דכתיב והכיני את אשר יביאו והכנה דמלה דכתיב ושמרתם את המלות ועשיית סוכה שהיא הכנה לשיבת סוכה ומפורש הכנה בחורה חג הסוכות תעשה וכן הרבה אבל הכנה שאינה מפורש בחורה אף שהמלוה היא גופא מן החורה אין בהכנה משום מלוה צו יותר מבשלוחו וילא לו כן מדברי הש"ס ופירש"י במסכת מכות דף ח' אמתני' דמה יער רשות אף כל רשות וכו' עי"ש (ומה [...])

ועפ"י דבריו יתכן ליישב קלח דברי הרב חוספת שבת צסי' ר"ן הביא דבריו מרן חיד"א במחזיק ברכה שם אות ג' שעמ"ש המג"א וה"ה בכל מלות מלוה צו יותר מבשלוחו כתב ע"ז הרב סו"ש ולפי"ד ראוי לזוהר בזה גם בסעודת מילה וחסונה וכיולא בזה ולא מלינו זה בשום מקום גם בחשו' חו"י סי' ר"ה גמגם על מה שהקלו רז"ל בכבודם לכבוד שבת והרי גדול כבוד הבריות שדוחה ל"ת שבתורה וא"כ הבו דלא לוסיק עלה ודוקא בשבת דינא הכי וכו' והמה עליו מרן חיד"א מה לו כי יועק על המג"א הלא דברי המג"א הלמוד ערוך הוא צדינו ברפ"ב דקידושין השחא בשלוחו מקדש צו מובעיא אמר ר"י מלוה צו יותר מבשלוחו כי הא דרב ספרא מחריך רישא וכו' הרי דהש"ס מדמה שאר מלות לכבוד שבת וכו' עי"ש אמנם ועפ"י דבריו יתכן ליישב קלח דברי הרב חוספת שבת צסי' ר"ן הביא דבריו מרן חיד"א במחזיק ברכה שם אות ג' שעמ"ש המג"א וה"ה בכל מלות מלוה צו יותר מבשלוחו כתב ע"ז הרב סו"ש ולפי"ד ראוי לזוהר בזה גם בסעודת מילה וחסונה וכיולא בזה ולא מלינו זה בשום מקום גם בחשו' חו"י סי' ר"ה גמגם על מה שהקלו רז"ל בכבודם לכבוד שבת והרי גדול כבוד הבריות שדוחה ל"ת שבתורה וא"כ הבו דלא לוסיק עלה ודוקא בשבת דינא הכי וכו' והמה עליו מרן חיד"א מה לו כי יועק על המג"א הלא דברי המג"א הלמוד ערוך הוא צדינו ברפ"ב דקידושין השחא בשלוחו מקדש צו מובעיא אמר ר"י מלוה צו יותר מבשלוחו כי הא דרב ספרא מחריך רישא וכו' הרי דהש"ס מדמה שאר מלות לכבוד שבת וכו' עי"ש אמנם עפ"י האמור יש ליישב דודאי גם הרב סו"ש מודה דבטע"ש גוף המלוה אמרינן בכל המלות מלוה צו יותר מבשלוחו כמבואר בש"ס דקידושין אלא שמדברי המג"א משמע ליה דכונתו לרבות כל הכנות דמלוה וכשם דבהכנה שבת אמרי' מלוה צו הכי נמי בשאר מלות

Les mots du jour à apprendre :

Il lui a légué (à elle)	אֲרֵתָהּ
Il lui a légué (à lui)	אֲרֵתָיָהּ
Cordonnier	אוֹשְׁקָפָא

Programme du jeudi

L'étude aujourd'hui est dédiée pour la Réfoua Chéléma de

Yaakov ben Esther

4. Faire une partie de la Mitsva soi-même suffit-il pour pouvoir nommer un Chaliah' pour le reste de la Mitsva ?

שולחן ערוך הרב אורח חיים סימן תלב סעיף ח
 חובת הבדיקה היא על בעה"ב אבל בני ביתו האוכלים משלו
 אין חיוב הבדיקה חל עליהם כלל (אלא אם כן אין האיש בביתו
 כמ"ש סי' תל"ו) כיון שאין החמץ שלהם
 אבל אם בעה"ב רוצה לעשות בני ביתו שלוחים לדבר מצוה
 שיבדקו הם הרשות בידו ויברכו הם ברכת
 ומכל מקום נכון הדבר שיבדוק הוא בעצמו שכן הוא בכל
 המצוות מצוה בו יותר מבשלוחו ואם אינו יכול לטרוח בעצמו
 לבדוק בכל החדרים ובכל המקומות יבדוק הוא חדר אחד או
 זוית אחת ויעמיד מבני ביתו אצלו בשעה שמברך על בדיקתו
 [...]

שולחן ערוך אורח חיים הלכות פסח סימן תלב סעיף ב
 בברכה אחת יכול לבדוק כמה בתים. ואם בעל הבית
 רוצה, יעמיד מבני ביתו אצלו בשעה שהוא מברך
 ויתפזרו לבדוק איש איש במקומו על סמך ברכה שבירך
 בע"ה

מגן אברהם אורח חיים סימן תלב סעיף ב
 יעמיד מב"ב. ועל"פ גם הוא יבדוק דמצוה בו יותר
 מבשלוחו כדאי' רפ"ב דקידושין ועמ"ש סי' תל"א וסי'
 ת"ע, ובגמ' משמע דיש מקומות שנהגו לשכור מי
 שיבדוק

5. Mitsva bo face à d'autres Mitsvot

Lorsque la Mitsva compte une pertie dénigrante pour celui qui l'accomplit

ביאור הלכה סימן רנ סעיף א

כי זהו כבודו - יישב בזה מה שהקשה בשו"ת חוות יאיר איך הקילו בכבודם הא גדול כבוד הבריות
 שדוחה ל"ת שבתורה [היינו ל"ת דרבנן ושוא"ת אף בד"ת] לכן קאמר דזהו כבודם שעוסק בעצמו
 במצוה וניכר שעושה כן לכבוד הש"י וכה"א בדהמע"ה ונקלותי עוד מזאת וגו' משא"כ אם אין ניכר כמו
 זקן ואינו לפי כבודו באבדה וכדומה שמתחלל כבוד הת"ח עי"ז [פמ"ג] ור"ל שאין הכל יודעין שהוא
 עוסק במצוה. ובזה מיושב הא דאיתא בקידושין דף ע' דר"נ עסק בעצמו במצות מעקה ששם הוא דבר
 שהכל יודעין בעת שהוא עוסק שהוא מצות ה' משא"כ באבדה בעת שהוא מטפל בה אין הכל יודעין
 מזה ולכן אפילו אם ירצה להחזירו ברבים ויודיעם שהיא אבדה ג"כ פטרתו התורה מזה כנ"ל

Annuler son moment d'étude pour faire la Mitsva soi-même

שער הציון סימן רנ ס"ק ט

(ט) ונראה דלא שייך בזה לומר, מצוה שיוכל לעשות על ידי אחרים אין מבטלין התלמוד אפילו לזמן מועט, והכא הלא יוכל לעשות על ידי שלוחו דעדיף הוא ממי שהוא אחר לגמרי, יש לומר, דדוקא מצוה שאין מוטלת על גופו, כגון שיפסיק באמצע הלמוד לילך לגמול חסד עם איזה אדם במקום שאחר יוכל לעשות עמו הטובה ההיא, מה שאין כן בזה שהכבוד שבת מוטלת על גופו, וממילא מצוה בו יותר מבשלוחו. אי נמי דדוקא לענין כבוד שבת אמרינן כן דחמירא, מה שאין כן לענין שאר מצות אם הוא תלמיד חכם ונוגע לבטול תורה, וצריך עיון

Confier la Mitsva à un Chaliah' qui pourra l'accomplir avec Hidour

חיי אדם חלק א כלל סח סעיף ז

מצוה בו יותר מבשלוחו (צריך עיון אם הוא יעשה המצוה לא יהיה מהודר כל כך כגון הרוצה לכתוב לו ספר תורה ואין מכתבו מהודר ואם ישכור סופר יהיה מהודר איזה עדיף וצריך עיון בתשוב' מבי"ט סי' מ"ט)

Les mots du jour à apprendre :

Il lui a prêté (à elle)	הַשְּׂאִילָה
Hôte	אוֹשְׁפִיזָא
Hébergement	אוֹשְׁפִיזָא

Bon Limoud sur Matmidim !

Biographies:

Yad Hamelkh - יד המלך

Rabbi Elazar Segal Landau est né en 1788 à Prague. Il est le petit-fils de Rav Yeh'ezkel Landau, auteur du Noda Bihouda. En 1810, il publie une partie de son ouvrage le Yad Hamelekh, commentaire célèbre sur le Rambam, et le termine en 1826 (mais un volume des six a été perdu). Il offre une approche technique et profonde sur la Souguia. En 1829, il est nommé Rav de la ville de Brody en Ukraine, jusqu'à ce qu'il décède subitement deux ans plus tard du choléra. Il était très respecté parmi les Grands de sa génération, et parmi eux le H'atam Sofer (son oncle). Un de ses Talmidim est le célèbre Maharats H'ayout.

Nimoukei Yossef - נימוקי יוסף

Rav Yossef H'aviv (Ibn Haviv) est un des Richonim né Saragosse en Espagne environ en 1340. Il vient d'une lignée de grands Rabbanim Sefaradim, et a étudié auprès du Ran. Il vécut à Barcelone et décéda en 1420. Sa réputation vient de son célèbre ouvrage le Nimoukei Yossef qui est un commentaire sur le Rif sur sept Massekhtot, complétant ceux du Ran (Moed Katan, Yébamot, les trois Babot, Sanhedrin et Makot). Cependant, selon le H'ida, ses commentaires couvrent en réalité toute l'œuvre du Rif, mais certains n'ont pas été publiés. En outre, il y a aussi une publication de ses H'idouchim sur quelques Massekhtot.

Liste des 53 Sougiot étudiées sur Matmidim

Sougiot de Brah'ot		Sougiot sur les H'aguim	
1. Birkot Hatorah	17. Birkat Haguefen	34. Birkat Hagomel (2)	Hanouka
2. Choméa Kéoné	18. Natei Inchei	38. Chéhéh'éyanou sur un nouveau fruit	8. Emplacement de la Hanoukia
3. Arévout	19. Birkat Haréah'	39. Chéhéh'éyanou sur un nouveau Keli	44. Ner Ich oubeto
4. Kavana dans le Chema	22. Les jus	40. Chéhéh'éyanou sur les Mitsvot	45. Ner Ich oubeto (2)
5. Position pour le Chema	23. Trima	41. Hatov Véhamétiv sur le vin	Pourim
6. Méah Brah'ot	24. Pat Kisnin (1)	42. Cheva Brah'ot (1)	16. Michloah' Manot et Matanot Laevyonim
7. Amen Yetoma	25. Pat Kisnin (2)	43. Cheva Brah'ot (2) – Panim H'adachot	Pesssah
9. Les quantités pour les Brah'ot	26. Les Apéritifs	46. Birkat Halevanah	20. Biour H'amets
10. Les Brah'ot de consommation	27. Zimoun (1)	47. H'azarat Hachats' (1)	Sefirat Haomer
11. Brah'a Chééina Tsrih'a	28. Zimoun (2)	48. H'azarat Hachats' (2)	21. Un seul grand compte
12. Ikar Vétafel	29. Zimoun (3)	49. H'azarat Hachats' (3)	Roch Hachana
13. Mééin Chaloch	30. Zimoun (4)		35. Les trois Livres
14. Brah'a sur un interdit	31. Zimoun (5)		Soukot
15. Anigrone	32. Tefilat Haderekh		36. Mitstaer
	33. Birkat Hagomel		
Sougiot générales			
37. Bal Tossif	53. Mitsva bo yoter Mibichlough'o		
50. Tokh Kédé Dibour			
51. Ein Chaliah' Lidvar Avera (1)			
52. Ein Chaliah' Lidvar Avera (2)			